Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta
Kinnulantie 1, 82300 RÄÄKKYLÄ
Puh. 040 7070 998

29.1.2019

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Liikennejaosto

Lausunto Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunnan taloudesta

Tietoliikenneyhteydet 2010 luvun lopulla olivat Rääkkylässä erittäin huonot. Erityisesti yrittäjät ja maanviljelijät kärsivät heikoista yhteyksistä huomattavasti. Jo silloin oli nähtävissä, että palvelut siirtyvät entistä enemmän verkkoon haluttiinpa sitä tai ei.

Rääkkylän kunnanvaltuusto käsitteli laajakaistahanketta useita kertoja 2010-luvun loppupuolella. Lopulta valtuusto päätti yksimielisesti, että valokuituverkko tulee rakentaa koko Rääkkylän kunnan alueelle. Lisäksi liittymishinnan piti olla edullinen ja sama asuinpaikasta riippumatta. Uusi Laajakaistalaki 2009 oli juuri tullut voimaan, joten sen uskottiin auttavan laajakaistahankkeen toteutumisessa, ja näin osittain kävikin.

Monista tarjouspyynnöistä huolimatta kaupalliset yritykset eivät olleet kiinnostuneet valokuituverkon rakentamisesta. Vuonna 2011 perustettiin Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta, myöh. Valopiuha. Osuuskunta lähti rakentamaan v.2012 koko Rääkkylän kunnan alueen kattavaa valokuituverkkoa. Rakennushanke kesti lähes 4 vuotta. Rahoitusten takaajana oli Rääkkylän kunta.

Silloisessa Laajakaistalaissa oli kiinteistöliittymiä koskeva 2km:n omavastuusäännös. Säännös sai aikaan sen, että liittyjien määrä jäi vaatimattomaksi tai rakentavan yhtiön omavastuurahoitus kasvoi merkittävästi. Omavastuusäännös korjattiin lakimuutoksella kesäkuulla 2017 100 metriksi. Uusi laki mahdollisti uusien hankkeiden rakentajille merkittävästi paremmat tukiehdot kuin vanhan lain mukaan rakentaneet yhtiöt saivat. ”Pioneeriyhtiöt” eivät lakimuutoksesta hyötyneet käytännössä lainkaan.

Laajakaistaliittymiä Rääkkylään rakennettiin 1466 kpl ja ojakilometrejä 511km. Peitto kunnan vakituisista asunnoista on 97%. Verkko laajeni n. 30% tilaajaliittymien osalta. Tämä siksi, kun liittymän hinta oli kovin alhainen ja asukkaat uskoivat laajakaistaliittymää tarvitsevansa tulevaisuudessa. Tästä johtuvat lisäkustannukset jäivät Valopiuhan kannettavaksi. Saman aikaisesti rakennettiin rivitalojen n. 350 huoneistoa. Katsottiin sen olevan järkevää, koska valokuiturakentajat olivat kylässä. Käyttöaste rivitaloissa on vain 10-15%. Valokuituliittymiä on käytössä n. 700kpl.

Verkkorakentamisen yksikkökustannukset pysyivät hyvin kurissa. Rakennetun verkon metrihinta oli 11€ sisältäen kaikki rakentamisen ja tekniikan kustannukset. Tämä pärjää hyvin valtakunnan keskihintojen vertailussa.

Neuvottelut pankkien kanssa lisärahoituksesta aloitimme 17.9.2015. Tavoitteena oli saada pankkilainoille 10-12 vuotta lisämaksuaikaa sekä korko % alemmaksi. Keväällä 2017 tuli

Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta
Kinnulantie 1, 82300 RÄÄKKYLÄ
Puh. 040 7070 998

29.1.2019

pankeilta kielteinen päätös sekä lyhennysohjelmalle että korkojen alentamiselle. Nykyinen lyhennysohjelma on liian etupainotteinen ja yhtiön maksukyvyn kannalta ylimitoitettu.

Viestintävirasto teki kartoituksen laajakaistayhtiöiden talouden tilasta marraskuussa 2016. Noin kymmenellä yhtiöillä on vastaavanlaisia ongelmia kuin Valopiuhalla. Kiuruveden kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekan johdolla kävimme Liikenne -ja Viestintäministeriössä 16.2.2017 neuvottelemassa asiasta ministeri Bernerin kanssa. Neuvottelun tavoitteena oli hankkia valtion tuella helpotusta vaikeuksissa oleville yhtiöille. Asia ei ole edennyt millään lailla eteenpäin.

Rääkkylän kunnalla on omavelkaisia takauksia (tilinpäätös 2017) n.3,8 milj. €. Kunta on joutunut maksamaan pankeille lyhennyseriä v. 2018 aikana. Kunnanhallitus on käsitellyt Valopiuhan rahoitustilannetta useita kertoja. Kunnanhallitus esitti valtuustolle, että Valopiuhan laina-aikoja jatketaan kunnan pitkäaikaisella lainalla. Valtuuston enemmistöpäätöksestä on valitettu Kuopion hallinto-oikeuteen. Kunta ei ole saanut päätöstä valituksesta, joten emme tiedä onko lainoitusjärjestely mahdollista.

Jos ko. rahoitusjärjestely ei ole mahdollista, kunta joutuu hakemaan Valopiuhan velkasaneeraukseen. Pankkien tiedotteen mukaan kaikki kunnan takauksella olevat lainat sanotaan irti välittömästi. Jos kunta joutuu maksamaan pankeille Valopiuhan lainat kerralla, tämä on Rääkkylän kunnalle kohtalokas asia. Kuntaliitosliitoskriteerit täyttyvät, joten tiedämme mitä se tarkoittaa.

Kysymys kuuluukin, onko kunnat oikeita tahoja rahoittamaan ja pienet yhtiöt rakentamaan valokuituverkkoja maaseudulle. Meillä ei ollut muita mahdollisuuksia. On hyvä tiedostaa se, että mitä kauempana taajamista olemme, sen tärkeämpiä toimivat tietoliikenneyhteydet ovat.

Merkittävää kuitenkin on se, että yli puolet kunnan asukkaista (1200-1300 henkilöä) käyttää päivittäin luotettavia Valopiuhan palveluja. Kaikesta huolimatta valokuituverkon rakentaminen oli tärkeä elinvoimatekijä Rääkkylän kunnalle.

Arvoisat Liikennejaoston jäsenet. Valopiuhan hallitus toivoo Liikennejaostolta ymmärrystä ja taloudellista tukea valtiovallan erilaisten toimenpitein turvin, jotta Valopiuha voi jatkaa liiketoimintaa kuntamme parhaaksi.

Ystävällisin terveisin

Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta
hallitus
psta varapuheenjohtaja Tuure Hirvonen